

Gdański
Zarząd Dróg
i Zieleni

AUTORZY: mgr inż. Ewa Kusio,
mgr inż. Tomasz Wawrzonek,
mgr inż. Agata Lewandowska

SUGEROWANE PRZEJŚCIA DLA PIESZYCH – STAN WIEDZY I ASPEKTY PRAKTYCZNE

Gdańsk, dnia 12 maja 2021 r.

PLAN PREZENTACJI:

1. Wstęp – problem badawczy
2. Cel badawczy i pytania badawcze
3. Analiza literatury
4. Obowiązujące przepisy
5. Dobre praktyki w stosowaniu sugerowanych przejść dla pieszych w Gdańsku
6. Bariery wdrażania sugerowanych przejść dla pieszych
7. Wnioski

1. PROBLEM BADAWCZY

3

Wyznaczanie oznakowanych przejść dla pieszych w Polsce wciąż traktowane jest jako podstawowy środek ułatwiający pieszym przekroczenie jezdni. Jednocześnie istnieje błędne przekonanie wśród społeczeństwa, że przejście dla pieszych jest miejscem w którym można bezpiecznie przekroczyć jezdnię. Zgodnie z obowiązującymi przepisami „przejścia dla pieszych stosuje się w celu oznaczenia miejsca przeznaczonego do przechodzenia pieszych w poprzek drogi” [11]. Dodatkowo przepisy określają zasady lokalizowania przejść dla pieszych, natomiast nie przewidują form stosowania tzw. sugerowanych przejść dla pieszych i nie określają zasad ich stosowania. Jednak to rozwiązanie nie jest zabronione aktualnymi przepisami, a mimo coraz powszechniejszego stosowania sugerowanych przejść zarówno w USA jak i miastach europejskich, w Polsce ten element infrastruktury wciąż nie cieszy się dużym zainteresowaniem.

1. PROBLEM BADAWCZY

Problemem jest zły stan bezpieczeństwa ruchu drogowego na przejściach dla pieszych w naszym kraju i mało powszechne stosowanie sugerowanych przejść dla pieszych.

Źródło: Krajowa Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, *Stan bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz działania realizowane w tym zakresie w 2018 roku.*

4

Problemem który stwarza potrzebę tego badania jest zły stan bezpieczeństwa ruchu drogowego na przejściach dla pieszych w naszym kraju i mało powszechne stosowanie sugerowanych przejść dla pieszych. Dane dotyczące liczby wypadków na przejściach dla pieszych w Polsce w latach 2009 – 2018 przedstawiono na wykresie 1.

Istnieje potrzeba poszerzenia wiedzy na temat sugerowanych przejść dla pieszych w polskiej literaturze naukowej i wskazania dobrych praktyk. Problem badawczy jest ważny, gdyż wiąże się z ludzkim życiem. Sugerowane przejścia dla pieszych według dostępnych wyników badań naukowych stanowią bezpieczną alternatywę dla wyznaczonych przejść dla pieszych. Zdaniem autorów bardziej powszechne stosowanie sugerowanych przejść dla pieszych może przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa ruchu pieszego w naszym kraju.

2. CEL BADAWCZY I PYTANIA BADAWCZE

CEL GŁÓWNY:

Identyfikacja barier w stosowaniu sugerowanych przejść dla pieszych.

GŁÓWNE PYTANIE BADAWCZE:

Jaka jest przyczyna tak małej popularności sugerowanych przejść dla pieszych w naszym kraju?

2. CEL BADAWCZY I PYTANIA BADAWCZE

CELE SZCZEGÓŁOWE:

CEL 1:

Określenie stanu wiedzy na temat sugerowanych przejść dla pieszych.

PYTANIE 1:

Jakie są wyniki badań dotyczących stosowania nieoznakowanych przejść dla pieszych?

2. CEL BADAWCZY I PYTANIA BADAWCZE

CELE SZCZEGÓŁOWE:

CEL 2:

Identyfikacja dobrych praktyk z wyznaczania sugerowanych przejść dla pieszych w Gdańsku.

PYTANIE 2:

Jakie są dobre praktyki stosowania sugerowanych przejść dla pieszych w Gdańsku?

3. ANALIZA LITERATURY (CEL 1)

„Sugerowane przejście dla pieszych to rozwiązanie podobne do przejścia dla pieszych, znajdujące się na przedłużeniu ciągu pieszego (chodnika), z obniżonymi krawężnikami jezdni (jeśli występują) lub azylem dla pieszych, ale bez oznakowania, bez sygnalizacji i innych urządzeń dla osób niepełnosprawnych, lokalizowane tam, gdzie wyznaczone przejście dla pieszych nie powinno być stosowane z uwagi na zbyt dużą prędkość pojazdów, małe natężenie ruchu pieszego lub dużą odległość do innego wyznaczonego przejścia dla pieszych. Na przejściu sugerowanym pieszy nie ma pierwszeństwa przed pojazdami”

Źródło:

Jamroz, K. *Ochrona pieszych. Podręcznik dla organizatorów ruchu pieszego*. Krajowa Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, 2014.

SPW: Guide des traversées piétonnes. Namur - Avril 2009, S.P.W. – Direction de la Sécurité des Infrastructures routières (<http://rapport.papiweb.met.wallonie.be/RapportPaPi/>).

8

W polskiej literaturze naukowej występuje widoczny niedosyt badań sugerowanych przejść dla pieszych.

Jednym z dokumentów w którym pojawia się krótka wzmianka o tym rodzaju przejść jest praca zbiorowa pod redakcją Jamroza K. Przytoczona w tejże publikacji definicja sugerowanych przejść dla pieszych została zaczerpnięta z innego źródła i brzmi następująco:

Wydaje się, że przytoczona definicja koncentruje się w dużej mierze na drogach pozamiejskich. Na bazie swoich doświadczeń widzę uzasadnienie dla stworzenia bardziej uniwersalnej definicji sugerowanych przejść dla pieszych.

3. ANALIZA LITERATURY (CEL 1)

Liczba publikacji poświęconych sugerowanym przejściom dla pieszych (zastosowanie słów kluczowych "unmarked crosswalk")

Źródło: opracowanie własne na podstawie bazy SCOPUS
(dane na dzień 24.05.2020 r.)

W celu dokonania oceny stanu wiedzy na temat sugerowanych przejść dla pieszych na świecie, przeprowadzono przegląd zbioru publikacji w bazie danych Scopus (patrz wykres 2). Kryterium wyszukiwania: tytuł, abstrakt i słowo kluczowe. Zastosowano słowa kluczowe „unmarked crosswalk”. W bazie danych Scopus znajdowało się zaledwie 19 publikacji na temat sugerowanych przejść dla pieszych. Jak się okazuje liczba prac naukowych w zakresie sugerowanych przejść dla pieszych jest niewielka. W badaniach w tym obszarze przodują Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, skąd pochodzi aż 13 publikacji.

-W badaniach sugerowanych przejść dla pieszych przodują Stany Zjednoczone Ameryki Północnej.

- Państwa europejskie z powodzeniem stosują sugerowane przejścia dla pieszych, jednak występuje niedosyt wyników badań tego elementu infrastruktury drogowej bazującej na ich doświadczeniach.

3. ANALIZA LITERATURY (CEL 1)

Mimo, że **przeprowadzone badania wskazują na korzyści płynące z wyznaczania sugerowanych przejść dla pieszych w określonych przypadkach**, autorzy publikacji z tego zakresu, po Hermsie podchodzą z dużą ostrożnością do publikowanych wyników, podkreślając, że **nie należy ich wykorzystywać w tym celu, żeby zaniechać działań związanych z wyznaczaniem przejść i stosowaniem udogodnień dla pieszych.**

10

Jeśli chodzi o merytoryczne wnioski z analizy literatury trzeba wskazać, że

4. OBOWIĄZUJĄCE PRZEPISY (CEL 1)

- Obowiązujące przepisy nie przekreślają możliwości tworzenia rozwiązań na kształt sugerowanych przejść dla pieszych.
- Obecnie sugerowane przejścia dla pieszych pod względem prawnych nie istnieją.
- Teoretycznie sugerowane przejścia nie istnieją, więc Policja nie identyfikuje problemów z ich funkcjonowaniem.

11

Zasady przekraczania jezdni i torowiska w polskim prawie regulują zapisy art. 13 rozdziału 2 „Ruch pieszych” ustawy Prawo o Ruchu Drogowym [14]. Zgodnie regulacjami pkt-u 1 tego artykułu pieszy zobowiązany jest do korzystania z przejścia dla pieszych. Od tej zasady przewidziano wyjątki, które zostały określone w kolejnym punkcie artykułu.

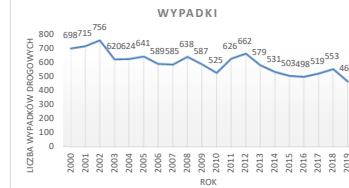
Co ciekawe od przepisu pkt-u 1 wprowadzono wyłączenia. Zostały one przedstawione w punktach 5,6 i 7

5. DOBRE PRAKTYKI W STOSOWANIU SUGEROWANYCH PRZEJŚĆ W GDAŃSKU (CEL 2)

GDAŃSK – stan BRD

- **2004** Gambit Gdański
- **2008** ul. Kartuska - przebudowa
- **2010** Gdański Program Uspakajania Ruchu
- **2011** Pierwsze przejścia sugerowane
- **2019** 65% ulic w TEMPO30

12

Prezentowane poniżej dane są ogólne i nie odnoszą się bezpośrednio do kwestii bezpieczeństwa pieszych uczestników ruchu na oznakowanych i sugerowanych przejściach dla pieszych, co jest słabością niniejszej publikacji. Autorzy natomiast chcieli w ten sposób zobrazować stan bezpieczeństwa ruchu drogowego w Gdańsku i zasignalizować potrzebę dalszych badań które koncentrowałyby się na sugerowanych przejściach dla pieszych, na podstawie których można będzie dokonać obiektywnej oceny skuteczności tego elementu infrastruktury. Należałoby przeprowadzić porównania sugerowanych i oznakowanych przejść dla pieszych dobierając zróżnicowane przypadki.

Wykresy 5,6 i 7 prezentują statystyki bezpieczeństwa ruchu drogowego w Gdańsku na przestrzeni lat 2000 – 2019. Wykresy te obrazują znaczny spadek liczby wypadków, rannych i zabitych.

5. DOBRE PRAKTYKI W STOSOWANIU
SUGEROWANYCH PRZEJŚĆ W GDAŃSKU (CEL 2)

Jakie są dobre praktyki stosowania sugerowanych przejść dla pieszych w Gdańsku?

Wzg. Mickiewicza

5. DOBRE PRAKTYKI W STOSOWANIU
SUGEROWANYCH PRZEJŚĆ W GDAŃSKU (CEL 2)

**Jakie są dobre praktyki stosowania sugerowanych
przejeżd dla pieszych w Gdańsku?**

Ul. Wajdeloty

14

5. DOBRE PRAKTYKI W STOSOWANIU
SUGEROWANYCH PRZEJŚĆ W GDAŃSKU (CEL 2)

**Jakie są dobre praktyki stosowania sugerowanych
przejeżd dla pieszych w Gdańsku?**

Skrzyżowanie Bema - Zakopiańska

5. DOBRE PRAKTYKI W STOSOWANIU
SUGEROWANYCH PRZEJŚĆ W GDAŃSKU (CEL 2)

Jakie są dobre praktyki stosowania sugerowanych przejść dla pieszych w Gdańsku?

Skrzyżowanie Srebrna - Kolorowa

5. DOBRE PRAKTYKI W STOSOWANIU
SUGEROWANYCH PRZEJŚĆ W GDAŃSKU (CEL 2)

Jakie są dobre praktyki stosowania sugerowanych przejść dla pieszych w Gdańsku?

ul. Srebrna

Pl. Wybickiego

5. DOBRE PRAKTYKI W STOSOWANIU SUGEROWANYCH PRZEJŚĆ W GDAŃSKU (CEL 2)

Jakie są dobre praktyki stosowania sugerowanych przejść dla pieszych w Gdańsku?

- Stosowanie sugerowanych przejść dla pieszych sprawdza się jeśli są one wprowadzane w ramach kompleksowego przedsięwzięcia tj. np. uporządkowania organizacji ruchu w całej dzielnicy, remontu chodników, przebudowy/budowy dróg itp.
- Każda decyzja o wyborze formy przejścia sugerowanego czy oznakowanego wymaga analizy tego konkretnego przypadku, ze wskazaniem, że standardem powinno być przejście sugerowane i tylko w szczególnych przypadkach należy je oznakować.

18

5. DOBRE PRAKTYKI W STOSOWANIU SUGEROWANYCH PRZEJŚĆ W GDAŃSKU (CEL 2)

Jakie są dobre praktyki stosowania sugerowanych przejść dla pieszych w Gdańsku?

- Lokalizacje sugerowanych przejść dla pieszych najlepiej ustalać w oparciu o wizję terenową polegającą na obserwacji naturalnych ciągów pieszych, bo sam pieszy wie którądy chodzi się mu najlepiej/najkrócej.
- Sugerowane przejścia dla pieszych sprawdzają się na drogach jednokierunkowych jednopasowych, w strefach uspokozonego ruchu, na skrzyżowaniach równorzędnych.

19

5. DOBRE PRAKTYKI W STOSOWANIU SUGEROWANYCH PRZEJŚĆ W GDAŃSKU (CEL 2)

Jakie są dobre praktyki stosowania sugerowanych przejść dla pieszych w Gdańsku?

- Należy reagować na zmiany w sieci drogowej i jeśli jakieś czynniki zewnętrzne zmieniają sytuację na sugerowanym przejściu dla pieszych należy poddawać je ponownej analizie.
- Sugerowane przejścia dla pieszych należy wyposażać w taką samą infrastrukturę jak oznakowane przejścia, tylko z wyłączeniem znaków pionowych i poziomych, oraz należy zabezpieczać je przed parkowaniem.

6. BARIERY WDRAŻANIA SUGEROWANYCH PRZEJŚĆ DLA PIESZYCH (CEL GŁÓWNY)

Jaka jest przyczyna tak małej popularności sugerowanych przejść dla pieszych w naszym kraju?

- brak jasnej definicji tego typu rozwiązań w polskich przepisach;
- niejednoznaczność przepisów w zakresie ruchu pieszego;
- brak wiedzy;
- obawa wśród zarządzających drogami /ruchem/ przed podejmowaniem niestandardowych rozwiązań;
- „zapotrzebowanie społeczne”.

21

Podłoże problemu braku powszechnego stosowania nowych rozwiązań takich jak sugerowane przejścia dla pieszych w Polsce, w ocenie autorów, leży u podstaw zarządzania innowacjami w organizacjach publicznych.

Większość wskazanych w punkcie 4 czynników sprowadza się do jednego głównego problemu którym jest brak przepisów.

7. WNIOSKI

I. Przeprowadzić badania BRD na sugerowanych przejściach;

**II. UNORMOWAĆ KWESTIE SUGEROWANYCH PRZEJŚĆ
DLA PIESZYCH W PRZEPISACH !!!!!**

- zdefiniować sugerowane przejścia;
- stworzyć wytyczne ich stosowania;
- usystematyzować kwestie pierwszeństwa na sugerowanych przejściach;
- dostosować warunki techniczne;

III. Stworzyć bazę dobrych praktyk.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!

AUTORZY: mgr inż. Ewa Kusio,
mgr inż. Tomasz Wawrzonek,
mgr inż. Agata Lewandowska